

B. A. Part-II

Semester - III

IDS पेपर क्रमांक 1: पर्यटन भूगोल or (RGT)

पर्यटन भूगोलतील संकल्पना (Concepts in Tourism Geography)

(शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर च्या बी. ए. भाग II (Sem- III) च्या अभ्यासक्रमानुसार बहुपर्यायी वस्तुनिष्ठ सराव प्रश्न सन 2021-2022)

प्रकरण १ ले: पर्यटन भूगोलाची ओळख

1. अलीकडे पर्यटनाचे स्वरूप कसे बनले आहे?
अ) गतिशील ब) पारंपारिक क) वर्णनात्मक ड) चित्रात्मक
2. पर्यटन हा कोणत्या प्रकारचा व्यवसाय आहे
अ) आर्थिक ब) सामाजिक क) राजकीय ड) सांस्कृतिक
3. कोणत्या वाहतूक सुविधांमुळे आंतरराष्ट्रीय पर्यटनात वाढ झाली
अ) रेल्वे ब) हवाई क) रस्ते ड) जलवाहतूक
4. अठराव्या शतकात कोणत्या देशाने वार्षिक सुट्टीची कल्पना सुरू केली
अ) आशिया ब) अमेरिका क) युरोप ड) आफ्रिका
5. आनंद उपभोगण्यासाठी कोण प्रवास करतो
अ) विद्यार्थी ब) पर्यटक क) शास्त्रज्ञ ड) व्यापारी
6. पर्यटनात लोकांच्या हालचाली कशा होत असतात
अ) दीर्घ कालावधीसाठी ब) अल्प कालावधीसाठी क) कायमस्वरूपी ड) वर्षासाठी
7. सर्वसाधारणपणे १७ व्या शतकापर्यंत पर्यटन कशासाठी केले जात होते
अ) पैसा मिळवणे ब) यात्रा क) धार्मिक ड) शोधकार्य
8. अलीकडे पर्यटन कसा विषय बनला आहे
अ) आंतरविद्याशाखीय ब) शास्त्रीय क) परस्परविरोधी ड) बहुपर्यायी
9. पर्यटनामुळे कोणत्या वस्तू बनवणाऱ्या लघु उद्योगाच्या विकासास चालना मिळते
अ) अवजड ब) हस्त कलात्मक क) औषधी ड) बिगर कलाकुसरीच्या

10. पर्यटनातून देशाला खालीलपैकी काय मोठया प्रमाणात प्राप्त होते?

अ) परकीय चलन ब) दारुगोळा क) कर्ज ड) वस्तू

11. पर्यटनातून लोकांना मोठया प्रमाणावर खालीलपैकी कोणत्या घटकांच्या निर्मितीची संधी उपलब्ध होते. ?

अ) रोजगार ब) उर्जा क) संपत्ती ड) यापैकी नाही

12. कोणत्या वाहतूक सुविधा मुळे देशांतर्गत पर्यटनात वाढ झाली

अ) रेल्वे व रस्ते ब) हवाई क) जलवाहतूक ड) यापैकी नाही

13. प्राचीन काळात भारताला भेट देणारा पहिला चीनी यात्रेकरू कोण होता.

अ) फा- हिएन ब) अलेक्झांडर क) हिऊन- त्सांग ड) यापैकी नाही.

14. भारतात सम्राट अशोकाने कोणत्या धर्माच्या प्रचारासाठी व्यापक प्रवास केला.

अ) बौद्ध ब) ख्रिश्चन क) हिंदू ड) यापैकी नाही

15. शृंगारिक भावना असलेली शिल्पे कोठे पहावयास मिळतात?

अ) अजिंठा ब) वेरूळ क) खजुराहो ड) खिद्रापूर

16. हैद्राबादजवळ कोणता किल्ला आहे?

अ)रॉक फोर्ट ब)गोवळकोंडा क)रायगड ड)चित्रदुर्ग

17.कोणता किल्ला गोव्याच्या सागर किनारी आहे

अ)आग्वाद फोर्ट ब)जंजिरा क)सुवर्णदुर्ग ड) जयगड

18. श्रीरंगपट्टनम हे कोणत्या राजधानीचे ठिकाण आहे?

अ)शाहजहान ब)औरंगजेब क)टिपू सुलतान ड)शिवाजी राजे

19. मोहरांग येथे कोणते स्मारक आहे?

अ)महात्मा गांधी ब)लाला लजपतराय क)सुभाषचंद्र बोस ड)लो. टिळक

20. Tour हा शब्द लॅटिन भाषेतील कोणत्या शब्दापासून तयार झालेला आहे:- **Tornus**

21. रोमन काळात लोकांनी कशासाठी प्रवास सुरु केला:- **मनोरंजनासाठी**

22. कोणते जगातील लोक मनोरंजनासाठी प्रवास करणारे पहिले प्रवासी होते:- **रोमन**

23. कोणत्या शतकात जगात रेल्वे ची निर्मिती झाली:- **एकोणिसाव्या शतकात**

24. Tourist या शब्दाची निर्मिती केव्हा झाली:- **1292**

25.भारतातील ऐतिहासिक पर्यटन स्थळाचे संवर्धन आणि विकास कोणत्या संस्थेमार्फत केला जातो

:- भारतीय पुरातत्व सर्वेक्षण विभागामार्फत (Archaeological Survey of India)

26. कायम स्वरूपाची वस्ती न करण्याच्या हेतूने व उत्पादनाशी संबंधित नसलेली, अपरिचित व्यक्तीच्या प्रवासातून / भ्रमंतीतून प्रस्थापित झालेली अपूर्व घटना व संबंध म्हणजे काय:- **पर्यटन**

प्रकरण २ रे : पर्यटनाचे घटक

1. कोणत्या भागात पर्यटन केंद्राचा विकास जास्त होतो
अ) डोंगराळ ब) किनारी क) खंडांतर्गत ड) पठारी
2. गोकक धबधबा कोणत्या नदीवर आहे
अ) घटप्रभा ब) कृष्णा क) कावेरी ड) गंगा
3. उटी हे कोणत्या प्रकारचे पर्यटन केंद्र आहे
अ) धार्मिक ब) सांस्कृतिक क) थंड हवेचे ड) शैक्षणिक
4. महाराष्ट्रातील खाऱ्या पाण्याचे सरोवर कोणते
अ) चिल्का ब) सांबर क) लोणार ड) दाल
5. महाबळेश्वर हे थंड हवेचे ठिकाण कोणत्या जिल्ह्यात आहे
अ) सातारा ब) सांगली क) कोल्हापूर ड) पुणे
6. काश्मीर मधील कोणती दरी पर्यटनाच्या दृष्टीने प्रसिद्ध आहे
अ) रिफ्ट व्हॅली ब) किड्डदार व्हॅली क) सायलेंट व्हॅली ड) यापैकी नाही
7. जोग चा धबधबा कोणत्या नदीवर आहे
अ) कावेरी ब) शरावती क) कृष्णा ड) गंगा
8. गंगा नदीच्या काठावर कोणते पवित्र धार्मिक ठिकाण आहे
अ) वाराणसी ब) पंढरपूर क) मथुरा ड) आयोध्या
9. चंद्रभागा नदीच्या काठावर कोणते धार्मिक ठिकाण आहे
अ) शिर्डी ब) अक्कलकोट क) पंढरपूर ड) नरसिंहवाडी
10. हिमाचल प्रदेशात पर्यटनासाठी कोणती दरी प्रसिद्ध आहे
अ) व्हॅली ऑफ फ्लॉवर्स ब) सायलेंट क) काश्मिर ड) रिफ्ट
11. पंचगंगा व कृष्णा नदीच्या संगमावर कोणते धार्मिक ठिकाण आहे
अ) पंढरपूर ब) नरसिंहवाडी क) कोल्हापूर ड) ज्योतिबा
12. ज्यू धर्मीयांचे जगप्रसिद्ध धार्मिक ठिकाण कोणते
अ) जेरुसलेम ब) अलाहाबाद क) मक्का मदिना ड) नांदेड
13. जबलपूर येथे कोणत्या नदीने संगमरवरी खचदरी तयार केली आहे
अ) तापी ब) नर्मदा क) गोदावरी ड) कोशी

- 14.कर्नाटकात शरावती नदी वर जगप्रसिद्ध कोणता धबधबा आहे
अ) गोकक ब) जोग क) दूध सागर ड) लिंगमळा
15. कोणता शास्त्रीय नृत्य प्रकार भारतातील वैभवशाली परंपरा दर्शवते
अ) कथकली ब) बांगडा क) लेझीम ड) पोवाडा
16. काश्मीरमध्ये कोणत्या हस्तकला उद्योगाचा विकास झाला आहे
अ) पैठणी साड्या ब) चंदनाच्या वस्तू क) लाकडी वस्तू ड) शाली व गालिचे
- 17.कोणत्या वाहतूक सुविधेमुळे देशांतर्गत पर्यटनात वाढ झाली
अ) रस्ते व रेल्वे ब) हवाई क) जलवाहतूक ड) यापैकी नाही
- 18.श्रीनगर हे कोणत्या नदीच्या काठावर वसले आहे
अ) झेलम ब) विडूर क) सिंधू ड) यमुना
19. जगप्रसिद्ध ट्रॉय ट्रेन कोणत्या थंड हवेच्या ठिकाणी आहे?
अ)सिमला ब)नैनीताल क)दार्जिलिंग ड) उटी
20. कोणते थंड हवेचे ठिकाण 'क्विन ऑफ हिल स्टेशन्स' म्हणून ओळखले जाते?
अ)उटी ब)कोडाई कॅनॉल क) सिमला ड)दार्जिलिंग
21. माऊंट अबू हे थंड हवेचे ठिकाण कोणत्या पर्वतात आहे?
अ)हिमालय ब) सातपुडा क)निलगिरी ड)अरवली
- 22.शिमला हे थंड हवेचे ठिकाण कोणत्या राज्यात आहे
अ)हिमाचल प्रदेश ब)जम्मू-काश्मीर क)उत्तरांचल ड)हरियाणा
- 23.ब्रिटीशांची उन्हाळी राजधानी कोणत्या थंड हवेच्या ठिकाणाला म्हणतात
अ)शिमला ब)उटी क)महाबळेश्वर ड)कुलु मनाली
- 24.कुलु मनाली हे थंड हवेचे ठिकाण कोणत्या राज्यात आहे
अ)जम्मू काश्मीर ब)उत्तर प्रदेश क)उत्तरांचल ड)हिमाचल प्रदेश
25. भारतात कशासाठी कुलू खोरे प्रसिद्ध असून त्याला 'देव खोरे' असेही म्हणतात.
अ) फणस ब) आंबा क) सफरचंद ड) यापैकी नाही
26. मिनी स्विझर्लंड ऑफ इंडिया कोणत्या पर्यटन स्थळास म्हटले जाते
अ)खज्जियार ब)दाल सरोवर क)उटी ड)शिमला

27. खज्जियार हे थंड हवेचे ठिकाण कोणत्या राज्यात आहे
 अ)हिमाचल प्रदेश ब)जम्मू-काश्मीर क)महाराष्ट्र ड)गोवा
28. नैनिताल हे थंड हवेचे ठिकाण कोणत्या राज्यात आहे
 अ)उत्तरांचल ब)छत्तीसगड क)हिमाचल प्रदेश ड)हरियाणा
29. हिमाचल प्रदेशात पर्यटनासाठी कोणती दरी प्रसिद्ध आहे?
 अ) व्हॅली ऑफ फ्लॉवर्स ब)सायलेंट क) काश्मीर ड) तेहरी
30. दार्जीलिंग हे थंड हवेचे ठिकाण कोणत्या राज्यात आहे
 अ)पश्चिम बंगाल ब)जम्मू-काश्मीर क)हिमाचल प्रदेश ड) हरियाणा
31. मरिना बीच कोणत्या राज्यात आहे?
 अ)तामिळनाडू ब) महाराष्ट्र क)कर्नाटक ड)आंध्रप्रदेश
32. कोवालाम बीच कोणत्या राज्यात आहे?
 अ)ओरिसा ब)केरळ क)तामिळनाडू ड)कर्नाटक
33. कोणत्या बीचला गोव्यातील बीचेसची राणी म्हणतात?
 अ)कोलवा ब)वागाटोर क)डोनापावला ड)कलंगुट
34. केरळमधील कोणत्या बीच ला 'पूर्वेकडील व्हेनिस' म्हणतात.
 अ) कोवालम ब) अलेप्पी क) मरीना ड) यापैकी नाही
35. कोणते अभयारण्य आशियायी सिंहासाठी प्रसिद्ध आहे?
 अ)गीर ब)नागार्जुन सागर क)काझीरंगा ड)पालामाऊ
36. जीम कार्बेट नॅशनल पार्क कोणत्या राज्यात आहे?
 अ)उत्तरांचल ब)आसाम क)मध्यप्रदेश ड)पश्चिम बंगाल
37. काझीरंग अभयारण्य कशासाठी जगप्रसिद्ध आहे?
 अ)वाघ ब)सिंह क)हत्ती ड)एकशिंगी गेंडा
38. खालीलपैकी कोणते अभयारण्य महाराष्ट्रात आहे?
 अ)भरतपूर ब)ताडोबा क)पालामाऊ ड)काझीरंगा
39. महाराष्ट्रातील वाघासाठी प्रसिद्ध असलेले अभयारण्य कोणते?
 अ) ताडोबा ब) गीर क) दाजीपूर ड) काझीरंगा

40.जिम कार्बेट राष्ट्रीय उद्यान कशासाठी प्रदेश प्रसिद्ध आहे

अ)वाघ ब)सिंह क)हत्ती ड)गेंडा

41.भारतातील पहिले राष्ट्रीय उद्यान कोणते

अ)जिम कार्बेट राष्ट्रीय उद्यान ब)राजीव गांधी राष्ट्रीय उद्यान

क)कान्हा राष्ट्रीय उद्यान ड)दाजीपूर राष्ट्रीय उद्यान

42.सुंदरबन राष्ट्रीय उद्यान कोणत्या राज्यात आहे

अ)पश्चिम बंगाल ब)जम्मू-काश्मीर क)उत्तराखंड ड)छत्तीसगड

43. कान्हा राष्ट्रीय उद्यान कोणत्या राज्यात आहे

अ)मध्य प्रदेश ब)उत्तर प्रदेश क)छत्तीसगड ड)उत्तरांचल

44.काझीरंगा अभयारण्य कोणत्या राज्यात आहे

अ)आसाम ब)पश्चिम बंगाल क)पंजाब ड)हरियाणा

45. कोणते सरोवर जम्मू-काश्मीर राज्यात आहे?

अ)दाल ब)रविंद्र क)चिल्का ड)पुलिकत

46. कोणते सरोवर उल्कापातामुळे निर्माण झाले आहे?

अ)चिल्का ब)लोणार क)रविंद्र ड)वूलर

47.भारतातील सर्वात मोठे खाऱ्या पाण्याचे सरोवर कोणते

अ)सांबर सरोवर ब)दाल सरोवर क)लोणार सरोवर ड)यापैकी नाही

48.सांबर सरोवर कोणत्या राज्यात आहे

अ)राजस्थान ब)उत्तर प्रदेश क)बिहार ड)महाराष्ट्र

49.खालीलपैकी कोणते सरोवर ओरिसा राज्यात आहे

अ)चिल्का सरोवर ब)दाल सरोवर क)लोणार सरोवर ड)सांबर सरोवर

50.लोणार सरोवर कोणत्या जिल्ह्यात आहे

अ)बुलढाणा ब)औरंगाबाद क)उस्मानाबाद ड)सोलापूर

51. नर्मदा नदीवर कोणता धबधबा आहे ?

अ)जोग ब)गोकाक क)सहस्र धारा ड)ठोसेघर

52. दूध सागर धबधबा कोणत्या राज्यात आहे
 अ) गोवा ब) कर्नाटक क) महाराष्ट्र ड) राजस्थान
53. वैष्णवदेवी मंदिर कोणत्या राज्यात आहे?
 अ) मध्यप्रदेश ब) उत्तर प्रदेश क) जम्मू-काश्मिर (ड) हिमाचल प्रदेश
54. कोणार्क सूर्यमंदिर कोणत्या राज्यात आहे?
 अ) ओरिसा ब) मध्यप्रदेश क) उत्तर प्रदेश ड) छत्तीसगढ़
55. माऊंटअबू हे ठिकाण कोणत्या धर्माचे पवित्र स्थान आहे?
 अ) मुस्लिम ब) शीख क) जैन ड) हिंदू
56. अमरनाथ हे धार्मिक ठिकाण कोणत्या राज्यात आहे?
 अ) जम्मू-काश्मिर ब) हिमाचल प्रदेश क) उत्तर प्रदेश ड) पंजाब
57. यमुना नदीच्या काठावरील हिंदू धर्मियांचे तिर्थस्थान कोणते?
 अ) बनारस ब) हरिद्वार क) बद्रिनाथ ड) मथुरा वृंदावन
58. गंगा व यमुना नद्यांच्या संगमावर वसलेले पवित्र स्थान कोणते?
 अ) ऋषिकेश ब) अजमेर क) अलाहाबाद ड) कोणार्क
59. खालीलपैकी कोणत्या ठिकाणी गौतम बुद्धांना ज्ञानप्राप्ती झाली?
 अ) बुद्धगया ब) सारनाथ) क) गया ड) उत्तरकाशी
60. भारतातील सर्वात श्रीमंत देवस्थान कोठे आहे
 अ) रामेश्वर ब) शिर्डी क) मदुराई ड) तिरूपती
61. भारतात मिनाक्षी मंदिर कोठे आहे?
 अ) मदुराई ब) गोकर्ण क) कन्याकुमारी ड) श्रवणबेळगोळ
62. श्रवणबेळगोळ हे कोणत्या धर्मियांचे पवित्र तीर्थस्थान आहे?
 अ) ख्रिश्चन ब) मुस्लिम क) शिख ड) जैन
63. पंढरपूर हे धार्मिक ठिकाण कोणत्या नदीकाठी वसलेले आहे?
 अ) कृष्णा ब) कोयना क) भिमा ड) गोदावरी
64. संतश्रेष्ठ श्री ज्ञानेश्वरांचे समाधीस्थळ कोणते आहे?
 अ) देहू ब) आळंदी क) नेवासे ड) पैठण

65. तुळजापूर हे धार्मिक ठिकाण महाराष्ट्रातील कोणत्या जिल्ह्यात आहे?
अ) उस्मानाबाद ब) सोलापूर क) बीड ड) लातूर
66. बाहुबली हे कोणत्या धर्मियांचे पवित्र तीर्थस्थान आहे?
अ) हिंदू ब) जैन क) मुस्लिम ड) शीख
67. महाराष्ट्रात शीखाचा गुरूद्वारा कोणत्या ठिकाणी आहे?
अ) मुंबई ब) कल्याण क) अमरावती ड) नांदेड
68. जगप्रसिद्ध ताजमहाल हा कोणत्या राज्यात आहे?
अ) पंजाब ब) राजस्थान क) उत्तरप्रदेश ड) बिहार
69. कथक नृत्याची जनक नगरी म्हणून कोणत्या शहराचा उल्लेख केला जातो?
अ) लडाख ब) कोहिमा क) कोलकत्ता ड) लखनौ
70. रॉक गार्डन कोणत्या शहरात आहे?
अ) दिल्ली ब) चंदिगड क) आग्रा ड) श्रीनगर
71. जालियनवाला बाग हत्याकांड १९१९ मध्ये कोणत्या राज्यात घडून आले?
अ) हरियाणा ब) उत्तरप्रदेश क) पंजाब ड) मध्यप्रदेश
72. नालंदा सांस्कृतिक केंद्र कोणत्या राज्यात आहे?
अ) प. बंगाल ब) बिहार क) मध्यप्रदेश ड) उत्तरप्रदेश
73. शांतीनिकेतन विद्यापीठ कोणी स्थापन केले?
अ) रविंद्रनाथ टागोर ब) वल्लभभाई क) प. नेहरू ड) लालबहादूर शास्त्री
74. भारताचे पूर्वेकडील महाद्वार म्हणून कोणत्या सांस्कृतिक केंद्राचा उल्लेख केला जातो? अ) मुंबई ब) चेन्नई क) दिल्ली ड) कोलकता
75. नेताजी सुभाषचंद्र बोस यांचे स्मारक कोणत्या राज्यात आहे?
अ) नागालँड ब) मणिपूर क) त्रिपूरा ड) मेघालय
76. १२०० हुतात्म्यांची स्मारके कोणत्या राज्यात पहावयास मिळतात?
अ) नागालँड ब) मध्यप्रदेश क) उत्तरप्रदेश ड) पश्चिम बंगाल
77. महाराष्ट्रातील सांस्कृतिक व शैक्षणिक राजधानीचे शहर कोणते?
अ) कोल्हापूर ब) मुंबई क) नागपूर ड) पुणे

78. कर्नाटकातील कोणत्या शहरास राजवाड्यांचे शहर म्हणतात?
 अ) म्हैसूर ब) बंगलोर क) विजापूर ड) हंपी
79. कर्नाटकातील कोणत्या शहराला उद्यानांचे शहर म्हणतात?
 अ) म्हैसूर ब) बेळगाव क) बंगलोर ड) विजापूर
80. स्वामी विवेकानंदांचे भव्य स्मारक कोठे आहे?
 अ) चेन्नई ब) बंगलोर क) कन्याकुमारी ड) कोचीन
81. तमिळभाषेचे जन्मस्थान असलेले तामिळनाडूतील सांस्कृतिक केंद्र कोणते?
 अ) मामलापूरम ब) चेन्नई क) मदुराई ड) कन्याकुमारी
82. अजिंठा-वेरूळ लेणी महाराष्ट्रातील कोणत्या जिल्ह्यात आहेत?
 अ) अहमदनगर ब) औरंगाबाद क) जळगाव ड) अमरावती
83. वरंगळ हे सांस्कृतिक केंद्र कोणत्या राज्यात आहे?
 अ) आंध्रप्रदेश ब) कर्नाटक क) केरळ ड) तामिळनाडू
84. हैद्राबादजवळ कोणता किल्ला आहे?
 अ) रॉक फोर्ट ब) गोवळकोंडा क) रायगड ड) चित्रदुर्ग
85. कोणता किल्ला गोव्याच्या सागर किनारी आहे
 अ) आग्वाद फोर्ट ब) जंजिरा क) सुवर्णदुर्ग ड) जयगड
86. श्रीरंगपट्टनम हे कोणत्या राजधानीचे ठिकाण आहे?
 अ) शाहजहान ब) औरंगजेब क) टिपू सुलतान ड) शिवाजी राजे
87. मोहरांग येथे कोणते स्मारक आहे?
 अ) महात्मा गांधी ब) लाला लजपतराय क) सुभाषचंद्र बोस ड) लो. टिळक

प्रकरण ३ रे : पर्यटनाचे वर्गीकरण आणि पर्यटनातील अधुनिक कल

1. खालीलपैकी कोणते पर्यटन हेतू नुसार होते
अ) सुट्टीचे ब) हवाई क) उन्हाळी ड) हिवाळी
2. खालीलपैकी कोणते पर्यटन ऋतुमानानुसार होते
अ) सागरी ब) सुट्टीचे क) हवाई ड) हिवाळी
3. खालीलपैकी कोणते पर्यटन प्रदेशानुसार केले जाते
अ) देशांतर्गत ब) पावसाळी क) धार्मिक ड) यापैकी नाही
4. खालीलपैकी कोणते पर्यटन हेतूनुसार वर्गीकरण केले जाते
अ) हिवाळी ब) पावसाळी क) उन्हाळी ड) धार्मिक
5. निसर्ग पर्यटनाला कोणत्या नावाने ओळखतात
अ) कृषी पर्यटन ब) वारसा पर्यटन क) पर्यावरणीय पर्यटन ड) साहसी पर्यटन
6. पर्यावरणीय पर्यटन कशासाठी केले जाते
अ) औद्योगिक विकास ब) शैक्षणिक विकास क) निसर्ग विकास ड) सांस्कृतिक विकास
7. उरळीकांचन हे कोणत्या प्रकारचे पर्यटन केंद्र आहे
अ) आंतरराष्ट्रीय बाजारपेठ ब) धार्मिक क) आरोग्य वर्धन ड) निसर्ग पर्यटन
8. जागतिक कृषी पर्यटन दिवस कधी साजरा केला जातो
अ) 15 जून ब) 10 ऑगस्ट क) 16 मे ड) 3 जुलै
9. शेतकऱ्यांना शेतीशिवाय हमखास उत्पन्नाचे साधन म्हणून कोणते पर्यटन विकसित झाले आहे
अ) वारसा पर्यटन ब) कृषी पर्यटन क) धार्मिक पर्यटन ड) धाडसी पर्यटन
10. जागतिक वारसा स्थानाची देखभाल व संरक्षण खर्च कोण करतो
अ) युनेस्को ब) भारत क) अमेरिका ड) संयुक्त संस्थाने
11. पर्यटनातील आधुनिक संकल्पना कोणती
अ) साहसी पर्यटन ब) ऐतिहासिक क) सामाजिक ड) शैक्षणिक
12. जीव धोक्यात घालून कोणते पर्यटन केले जाते
अ) वारसा ब) धार्मिक क) धाडसी ड) यापैकी नाही

१३.खालीलपैकी कोणते वारसा पर्यटन स्थळ आहे

अ) कास पठार

ब) नरसिंहवाडी

क) पंढरपूर

ड) यापैकी नाही

३.१ पर्यटनाचे वर्गीकरण (Classification of Tourism)

१. राष्ट्रीयतानुसार किंवा प्रदेशानुसार पर्यटनाचे वर्गीकरण(Classification on the basis of Nationality)

I. देशांतर्गत किंवा स्वदेशी किंवा देशी पर्यटन (Internal or Domestic Tourism)

II. आंतरराष्ट्रीय किंवा परदेशी किंवा विदेशी पर्यटन (International Tourism)

२. कालावधीनुसार पर्यटनाचे वर्गीकरण (Classification on the basis of Time)

I. अल्पकालीन पर्यटन (Short Term Tourism)

II. दीर्घकालीन पर्यटन (Long Term Tourism)

३. पर्यटकाच्या संख्येनुसार पर्यटनाचे प्रकार (Classification on the basis of Number of tourist)

I. व्यक्तिगत पर्यटन (Individual Tourism)

II. समूह किंवा गट किंवा सामूहिक पर्यटन (Group Tourism)

४. पर्यटकाच्या उद्देशानुसार किंवा हेतूनुसार पर्यटनाचे प्रकार (Classification on the basis of Objectives)

I. सुट्टीचे पर्यटन (Holiday Tourism)

II. धार्मिक (तिर्थाटन) पर्यटन (Religious Tourism)

III. मित्र व नातेवाईकाच्या भेटी दरम्यानचे पर्यटन

IV. अभ्यास पर्यटन (Study Tourism)

V. मौजमजा किंवा मनोरंजन पर्यटन

VI. धाडसी व साहसी पर्यटन

VII. शैक्षणिक पर्यटन (Educational Tourism)

VIII. आरोग्य पर्यटन (Medical Tourism)

IX. पुराण वस्तू व ऐतिहासिक पर्यटन

X. कृषी पर्यटन (Agro Tourism)

XI. सांस्कृतिक पर्यटन (Cultural Tourism)

XII. निसर्ग पर्यटन (Eco Tourism)

५.वाहतूक साधनाच्या आधारे पर्यटनाचे प्रकार (Classification on the basis of Transportation)

- I.पायी पर्यटन (Pedestrian Tourism)
- II.रस्ते मार्ग पर्यटन (Road Tourism)
- III.रेल्वेमार्ग पर्यटन (Rail Tourism)
- IV.सागरी/ जलमार्ग पर्यटन (Maritime Tourism)
- V.हवाईमार्ग पर्यटन (Air Tourism)
- VI.अवकाश मार्ग पर्यटन

६.ऋतूनसार किंवा हंगामानुसार पर्यटनाचे प्रकार (Classification on the basis of Season)

- I.उन्हाळी पर्यटन (Summer Tourism)
- II.पावसाळी पर्यटन (Rainy Season Tourism)
- III.हिवाळी पर्यटन (Winter Tourism)
- IV.सर्व हंगामी पर्यटन (All Season Tourism)

७.पर्यटनाच्या स्वरूपानुसार पर्यटनाचे प्रकार (Classification on the basis of Nature of Tourism.)

- I.भौगोलिक पर्यटन (Geographical Tourism)
- II.ऐतिहासिक पर्यटन (Historical Tourism)
- III.सामाजिक पर्यटन (Social Tourism)
- IV.सांस्कृतिक पर्यटन (Cultural Tourism)

(NOTE (टीप):- वरील पर्यटनाचे वर्गीकरण व्यवस्थित वाचा या पर्यटनाच्या वर्गीकरणावर प्रश्न विचारले जाऊ शकतात जसे की प्रश्न क्रमांक 1,2,3,4 विचारलेले आहेत त्याप्रमाणे पर्यटनाच्या वर्गीकरणावर प्रश्न विचारले जातील)

प्रकरण ४ थे : पर्यटनाचे परिणाम

- १.वर्तमान व भावी पिढीचा विचार कोणत्या पर्यटन प्रकारात केला जातो
अ) ऐतिहासिक पर्यटन ब) शाश्वत पर्यटन (Sustainable development)
क) धार्मिक पर्यटन ड) यापैकी नाही
- २.जागतिक पर्यटन दिन कधी साजरा केला जातो
अ) २७ सप्टेंबर ब) १२ सप्टेंबर क) १५ मे ड) यापैकी नाही

४.१ पर्यटनाचे आर्थिक परिणाम (Economic impact of Tourism)

- १.रोजगार निर्मिती
 - २.परकीय चलनामध्ये वाढ
 - ३.बाजारपेठेचा विकास
 - ४.राष्ट्रीय उत्पन्नात वाढ
 - ५.प्रादेशिक विकास होतो
 - ६.पायाभूत सोयीचा विकास
 - ७.व्यवसायाची व्याप्ती वाढते
 - ८.दळणवळण सेवा सुविधाचा विकास
 - ९.देशाच्या महसुलावर परिणाम होतो
 - १०.दरडोई उत्पन्नामध्ये वाढ
 - ११.औद्योगीकरण परिणाम
 - १२.लोकांच्या आर्थिक क्षमतेत वाढ होते
 - १३.साधनसंपत्तीचा विकास होतो
 १४. लघु व हस्त उद्योगाच्या विकासाला चालना मिळते
- ### ४.२ पर्यटनाचे सामाजिक व सांस्कृतिक परिणाम (Socio-Cultural impact of Tourism)

- १.सामाजिक परिवर्तन घडते
- २.सामाजिक ऐक्य निर्माण होते
- ३.देशाची एकात्मता वाढीस लागते

- ४.सांस्कृतिक विकास घडून येतो
- ५.शैक्षणिक विकास होतो
- ६.धार्मिक पर्यटन स्थळाचा विकास होतो
- ७.लोकांच्या प्रवृत्तीत बदल होतो
- ८.सामाजिक संघर्ष निर्माण होतात
- ९.गुन्हेगारी वाढीस लागते
- १०.वसाहती निर्माण होतात
- ११.राहणीमानामध्ये परिवर्तन घडून येते
- १२.शेतकऱ्यांचा विकास
- १३.आंतरराष्ट्रीय सामंजस्य व ऐक्य वाढीस लागते

४.३ पर्यटनाचे पर्यावरणीय घटकांवरील परिणाम (Impact on Environment of Tourism)

- १.पर्यटन व नैसर्गिक वनस्पती
- २.पर्यटन व पर्यावरणाचे प्रदूषण
 - I.बीचेस चे प्रदूषण
 - II.जल प्रदूषण
 - III.ध्वनि प्रदूषण
- ३.पर्यटन व पशुपक्षी

(NOTE (टीप):- वरील पर्यटनाचे परिणाम व्यवस्थित वाचा खालीलपैकी कोणता पर्यटनाचा आर्थिक परिणाम असा प्रश्न विचारला जाऊ शकतो त्याचप्रमाणे सामाजिक व सांस्कृतिक व पर्यावरणीय घटकांवरील परिणाम त्याच्यावर प्रश्न विचारले जाऊ शकतात)